

hvad generende skulde der være for Karlene deri? (*Jessen*: Den Anmeldelsespligt til Lægdsmanden ere vi ogsaa imod!). Naa, den ere De ogsaa imod, De villø altsaa have, at de Autoriteter, der skulle holde Kontrol med de værnepligtige, skulle søge rundt om i Landet efter dem? (*Jessen*: Vi ere imod Værnepligten.) Det ere De, men de Herrer ville sikkert indrømme, at da vi nu have Værnepligt, skulle Borgerne rette sig efter Loven. En anden Sag er det, naar de Herrer kunne faa Loven forandret.

Saa sagde det ærede Medlem fra Fakse, at jeg havde talt om det hensigtsmæssige i, at Tyendet havde en saadan Bog med en Fortegnelse over, hvor det havde opholdt sig. Medens jeg er ved dette, skal jeg gøre opmærksom paa, at naar vi have en Lov, der paalægger Husbonden Ansvar for Tyendets Til- og Framelding, maa de Herrer indrømme, at Husbonden maa have en vis Ret til at holde Tyendet til at opfylde denne Pligt. Jeg har en Gang faaet en Bøde — jeg tror, det er den eneste Gang, jeg har faaet en saadan —, fordi jeg ikke havde sikret mig, at en Karl, der havde tjent mig for mange Aar siden, havde meldt Tilgang. Tilfældet vilde saa — hvad Grunden var, ved jeg ikke —, at der blev taget Overhøring over Karlen om, hvor han havde opholdt sig, og saa kom Sognefogeden en skønne Dag for at afkræve mig en Mulkt paa 4 Kr., fordi jeg ikke havde sørget for, at Karlen havde meldt Tilgang. Men jeg mener altsaa, at en saadan Anmeldelsespligt er hensigtsmæssig. Men saa siger det ærede Medlem fra Fakse: Naar Christiansen nu ønsker, at Tyendet skal forevise en saadan Bog, naar han vil fæste et Tyende, for at han kan se, hvor lange Tjenester det har haft, maa Tyendet ogsaa kunne forlange af Christiansen at se, hvor længe hans Tyende har tjent hos ham. Det kan gerne være, men jeg søger ikke Tjeneste hos den Mand, han søger Tjeneste hos mig, det gør altid en Forskel. For øvrigt er der ikke noget i Vejen for, at han kunde faa min Bog at se, for jeg har ogsaa en Fortegnelse over alt det Tyende, der har tjent mig, men det forekommer mig urimeligt at stille et saadant Krav. Man kan dog ikke opstille et saa rigoristisk Forlangende som det, at et Tyende, der søger Tjeneste hos en Husbond, der har haft en Mængde i sin Tjeneste tidligere, skal have Adgang til at gennemgaa hans Fortegnelse derover. Hvis en saadan Karl skal gennemgaa mit Tyenderegister, vil han faa noget at bestille, for der har, som jeg sagde forleden, tjent nogle Hundrede Karle hos mig, han vilde

faa Lektüre for flere Dage. Jeg tror, som sagt, at den Fordring vilde være urimelig, men jeg har intet imod, at Pligten til at anmelde Tilflytning til en Kommune udvidedes, saa at den ikke alene gjaldt den tjenende Klasse, men paahvilede alle unge Mennesker indtil en vis Alder. Det er omtalt af det ærede Medlem, der førte Ordet paa Regeringspartiets Vegne (N. C. Jensen), og enkelte andre. Der er vel dem, der mene, at det vilde blive russiske Tvangsforhold, men det indser jeg ikke, jeg synes, at ingen, der vil have en lovlig Orden i vore Samfundsforhold, kan forarges derover.

Endnu skal jeg blot sige et Par Ord om det foreslaaede Nævn. Jeg kan ikke nægte, at jeg i den Henseende slutter mig til, hvad det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) udtalte.

Første Viceformand (J. C. Christensen): Det er ikke alene ikke nødvendigt, men det er endog forbudt, under Forhandlingerne her at nævne Medlemmerne ved Navn.

R. Christiansen: Om Forladelse! Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds udtalte, at han vilde foretrække de nuværende Mæglere i Tyendesager. Jeg er tilbøjelig til at tro, at dette er praktisk rigtigt. Jeg skal villig indrømme, at et Nævn som det foreslaaede ikke vil faa den endelige Afgørelse, da det kun kan afgøre Spørgsmaal, hvor Parterne ere enige om at ophæve Tyendeforholdet, men det, der som oftest giver Anledning til Strid, er det, at den ene Part bryder Kontrakten, og jeg kan gerne sige her, at det næsten altid er Tyendet, der forlader sin Plads, hvor dette efter Husbondens Opfattelse er ulovligt. I saadanne Tilfælde ville Parterne som Regel aldrig kunne enes, i hvert Fald ikke, medmindre andre Forhold spille ind med. Naar man alligevel vil lade Sagen gaa til Rettergang, forekommer Mæglinginstitutionen mig at være at foretrække for dette vidtløftigere Nævn, som dog ikke kan afgøre ret meget. Min Erfaring gaar i alt Fald ud paa, at en forstandig Tyendemægler ofte kan udjævne Striden. Jeg vil derfor henstille til det Udvalg, der bliver nedsat, at overveje, om det ikke er bedre at beholde en Tyendemægling omtrent som den, vi have, og saa lade Retten afgøre Sagen, hvor Parterne ikke kunne enes. Kun maa jeg da henstille, at Sagen skal føres for det Værneting, hvor Husbonden bor, thi det er, som jeg sagde forleden, næsten umuligt for Husbonden at søge sin Ret, hvis han skal lede efter det om-